

4. Гуторов О.І. Розвиток сільських територій в умовах децентралізації. *Глобальні та національні проблеми економіки* : електронне наукове фахове видання. Миколаїв :Миколаївський національний університет ім В.О. Сухомлинського. Випуск № 2. Грудень 2014 р. С.820-823.

<http://global-national.in.ua/vipusk-1-2014/212-gutorov-o-i-rozvitok-silskikh-teritorij-v-umovakh-detsentralizatsiji>

5. Гуторов О.І., Грошев С.В. Організаційно-правове забезпечення ефективного використання земельних ресурсів. *Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки»*. Харків : ХНАУ, 2016. № 1. С. 272–277.

РИЗИКИ АНТИКРИЗОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

БЕЛОУСОВА О.С.

*К. Н. З ДЕРЖ. УПР., ДОЦЕНТ, ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА, М. ХАРКІВ, УКРАЇНА*

Ефективність антикризового управління економікою так чи інакше, є актуальною майже для всіх країн, особливо зараз, в умовах пандемії. Стверджувати, що пандемія стане причиною світової економічної кризи, було б невірним, але фактором його поглиблення – так (тобто скоріше це «Чорний лебідь» – концепція, яка розглядає важкопрогнозовані події із значними наслідками). Вже зараз ми можемо відчувати, що попит на імпортні товари знижується, світова торгівля зменшує оборти, а відповідно – зростають ризики банкрутства, як для міжнародних компаній, так і для державних економік в цілому. Можемо констатувати, що нова глобальна криза неминуха, питання лише коли і з якими наслідками кожна окрема країна зможе вийти з неї. Відповідно до цього ключовою метою антикризового державного регулювання є своєчасне усунення або мінімізація впливу факторів дезорганізації на соціально економічну систему, а ключовою умовою повинна стати ефективність антикризового державного регулювання економіки, яка в свою чергу базується на правильній ідентифікації та ефективній стратегії усунення причин економічної кризи.

Фундаментальною причиною економічної кризи є порушення організації соціально-економічної системи під дією дезорганізуючих факторів, або неконтрольованого впливу факторів зростання в умовах обмеженої балансуєчої дії контролюючих факторів соціально-

економічного середовища [1]. Джерелом чинників дезорганізації економічної системи стають ендогенні та (або) екзогенні процеси, які протікають в реальному або фінансовому секторах економіки. При цьому реальний сектор повинен входити в макроекономічний блок антикризового державного регулювання. Відповідно ключовими елементами державного антикризового регулювання реального сектора економіки є: пріоритети, цілі, завдання, напрямки, методи, інструменти підтримки господарюючих суб'єктів реального сектора, а етапами антикризового регулювання: 1) постановка пріоритетів, цілей, завдань антикризової підтримки реального сектора, визначення об'єктів і суб'єктів регулювання, виявлення ключових напрямків підтримки підприємств реального сектора; 2) вибір методів та інструментів державного регулювання; 3) оцінка ризиків антикризового регулювання, проведення контролю виконання намічених заходів [2].

Аналіз міжнародного досвіду державного регулювання економіки у 2008 – 2009 років, дає можливість систематизувати основні напрямки та методи антикризової державної підтримки реального сектора економіки в умовах минулого кризи: 1. Стимулювання внутрішнього попиту: 1) розширення державного попиту: реалізація інфраструктурних проєктів, збільшення державних закупівель, збільшення державних замовлень, будівництво нових промислових об'єктів; 2) стимулювання споживчого попиту, підтримка доходів населення: прямі виплати населенню, розширення доступу населення до кредитних ресурсів, стимулювання ринку праці та створення нових робочих місць; 2. Створення фінансових стимулів підприємствам: 1) фіскальних прямих субсидій / дотацій підприємствам погашення «поганих» і боргів», зниження податкового навантаження, фінансова підтримка пріоритетних галузей і системоутворюючих підприємств, 2) монетарних розширення доступу підприємств до кредитних ресурсів, розширення інвестиційних кредитів, збільшення ліквідності в економіці, розвиток інноваційного потенціалу. 1) фінансування довгострокових інвестиційних проєктів, 2) інвестиції в людський капітал, 3) інвестиції в НДДКР; 3. Розвиток малого і середнього бізнесу: 1) Прямі фінансова підтримка з боку держави суб'єктів малого та середнього бізнесу, 2) Зниження податкового навантаження, 3) Поліпшення інвестиційного клімату та державна підтримка, інвестиційних проєктів, 4) Зниження адміністративних бар'єрів [3].

Аналіз інструментів антикризового державного регулювання, дає можливість стверджувати про пріоритет використання непрямих

інструментів підтримки реального сектора, орієнтованих на поліпшення загальних умов ведення господарської діяльності, розвитку конкурентної та інституційного середовища. Отже, характер використаних інструментів державного регулювання визначається розвитком соціально-економічних і політичних інститутів [4].

Вважаємо, що принципове значення для ефективного антикризового регулювання реального сектора має своєчасне визначення і мінімізація ризиків. Ризики, пов'язані із проведенням антикризового регулювання реального сектора економіки, можуть бути розділені на дві групи за критерієм джерела виникнення: Перша група ризиків пов'язана із державним управлінням і включає такі ризики, як неефективне адміністрування, корупція, яка полягає в нецільовому використанні державних коштів, непрозорості результатів діяльності органів державної влади та уповноважених осіб; зростання бюджетного дефіциту, обумовлений збільшенням державних витрат в умовах кризи, посилення ролі держави в економіці, що блокує ефективність ринкових механізмів. Джерелом другої групи ризиків є динаміка макроекономічних чинників. Друга група ризиків включає ризики, пов'язані зі зміною технологічних трендів, зовнішні шоки від коливань макроекономічної кон'юнктури, падіння споживчого попиту на продукцію нових галузей, в т.ч. внутрішнього і зовнішнього, винахід більш досконалих технологій зовнішніми конкурентами та ін. [5].

Головними ризиками антикризового державного регулювання реального сектора в міжнародній практиці в умовах минулої кризи стали: зростання бюджетного дефіциту збільшення державного втручання в економіку, неефективне адміністрування і нецільове використання бюджетних коштів. Виходячи з цього, можемо стверджувати, що фактори, які обмежують ефективність антикризового державного регулювання та перешкоджають відновленню реального сектора це: обмеження фіскального стимулу через зростання бюджетних витрат, зростання безробіття і зниження валових інвестицій в економіку, які призводять до скорочення потенційного ВВП в середньостроковому і довгостроковому періоді.

Література.

1. Пригожин А.И. Дезорганизация: Причины, виды, преодоление / - М.: Альпина Букс, 2007, стр. 46
2. Global Competitiveness Report 2018, World Economic Forum: [Electronic resource]. – URL: <https://www.weforum.org/focus/davos-2018>.

3. Савченко В.Ф. Світовий досвід антикризового державного регулювання. Науковий вісник Полісся. – 2016. – № 1 (5) – С.7-13

4. Kunitsin O, Tarmasheva K Multiplicative effect of government investment in innovation and infrastructure in Russia//Journal of comparative economics, 2011,32,230-247.

5. Гольшцева М.О. Антикризисное государственное регулирование реального сектора экономики: международный опыт. [Электронный ресурс] Управление экономическими системами: электронный научный журнал. – Кисловодск, 2012. -№ 8.

АППАРАТ ИНСТРУМЕНТАРНЫХ СРЕДСТВ РЕГУЛИРОВАНИЯ ИМУЩЕСТВЕННЫХ ОТНОШЕНИЙ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

***БЫЧКОВ Н.А., К.Э.Н., ДОЦЕНТ,
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АГРАРНЫЙ
ТЕХНИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ***

В связи с принятием Указа Президента Республики Беларусь от 10 мая 2019 г. № 169 «О распоряжении государственным имуществом» в республике введены новые правила регулирования имущественных отношений в реальном секторе экономики [1].

Ключевые новации регулирования имущественных отношений состоят в следующем. Так, увеличивается срок предоставляемой покупателю государственного недвижимого имущества рассрочки его оплаты (с 1 года до 3 лет). При этом срок рассрочки (в пределах 3 лет) будет определять сам покупатель. Это позволит повысить конкурентоспособность государственного имущества на едином рынке недвижимости. Вместе с тем для случаев продажи имущества его арендаторам сохраняется право на 5-летнюю рассрочку. Составляют единый предмет торгов, находящиеся в государственной собственности капитальные строения (здания, сооружения), незавершенные законсервированные и не законсервированные капитальные строения, реализуемые на торгах, и земельные участки, необходимые для их обслуживания, или право заключения договоров аренды таких земельных участков.

Начальная цена единого предмета торгов формируется как сумма начальной цены продажи капитальных строений (зданий, сооружений), незаконсервированных и незавершенных законсервированных капитальных строений, находящихся в